

Ekonomikos ir inovacijų ministerija bus atsakinga už elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų sritis. Ši konsolidacija leis nuosekliau formuoti, įgyvendinti ir kontroliuoti šių sričių funkcijas, kad sklandžiau funkcionuotų elektroninės atpažinties rinka šalyje. Tokiam sprendimui pritarė Seimas.

„Šis sprendimas svarbus valstybei, verslams ir gyventojams. Bus sudaryta galimybė greičiau vystyti elektroninės atpažinties rinkai, pasiūlyti daugiau ir įvairesnių paslaugų internete. Atversime kelią tolesniam Lietuvos progresui, kurdami skaitmeninę valstybę ir išnaudodami visas naujas, patikimas ir saugias technologijas“, – sako ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė.

Iki šiol elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų sritys buvo atskirtos, o jų teisinį reglamentavimą atliko dvi institucijos – Susisiekimo ministerija, atsakinga už patikimumo užtikrinimo paslaugų politiką, ir Vidaus reikalų ministerija, kurios kompetencija – elektroninės atpažinties politika. Konsolidavus šių sričių politikos formavimą, bus užtikrinta efektyvi ir nuosekli elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų reguliavimo sistema.

„Konsolidacija leis sudaryti palankesnes sąlygas centralizuotiems ir nuosekliems ne tik valstybės informacinių išteklių valdymo ir informacinės visuomenės plėtros, bet ir elektroninės atpažinties bei patikimumo užtikrinimo paslaugų politikos formavimo ir įgyvendinimo procesams užtikrinti“, – sako ekonomikos ir inovacijų viceministrė Eglė Markevičiūtė.

Už elektroninės atpažinties politikos įgyvendinimą bus atsakingos dvi institucijos: Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) atliks kvalifikuotos elektroninės atpažinties paslaugos teikėjų priežiūrą, o už elektroninės atpažinties mazgo priežiūrą nuo 2024 m. gruodžio 31 d. bus atsakingas Informacinės visuomenės plėtros komitetas. Pereinamuoju laikotarpiu šią priežiūrą tęs Informatikos ir ryšių departamentas.

Šiuo metu atnaujinamas ir 2016 m. priimtas bei ES šalyse įsigaliojęs eIDAS reglamentas, kuris apibrėžia elektroninio parašo bei kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų sąvokas ir minėtų paslaugų teikimo tvarką ES šalyse. Šis atnaujintas reglamentas užtikrins vienodas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo sąlygas ES ir jų pripažinimą.

Atsižvelgiant į šio reglamento svarbą, elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų politikos konsolidavimas Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje užtikrins galimybę

pasirengti nacionaliniu mastu diegti naujas, patikimas ir saugias technologijas, atitinkančias rinkos paklausą ir naudotojų lūkesčius.

Elektroninė atpažintis – tai elektroninių asmens tapatybės duomenų, kuriais nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo, naudojimo procesas. Prie asmens tapatybės duomenų priskiriami ir biometriniai duomenys (pvz.: piršto antspaudas, akies rainelė, balsas).

Elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimas – tai galimybė naudojantis patikimumo užtikrinimo paslauga (kvalifikuotu elektroniniu parašu, elektroniniu spaudu, elektronine laiko žyma ir kitais inovatyviais skaitmeniniais sprendimais) užtikrinti asmens identifikavimą skaitmeninėje erdvėje.

RRT užsakymu atliktos apklausos duomenimis, 2021 m. pabaigoje kvalifikuotą elektroninį parašą naudojo beveik trečdalis (29 proc.) Lietuvos gyventojų, o per pastaruosius septynerius metus naudojimasis tokiu parašu išaugo beveik 5 kartus.

